

ΑΨΥΧΩΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

ΤΟΥ Κ. Δ. ΛΑΜΠΙΚΗ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΘΕΜΟΥ ΑΝΝΙΝΟΥ

Ο Θέμος Άννινος.

Ένα—ένα γαρμίζονται και χάνονται τα παλιά ιστορικά σπίτια των Άθηνων. Η οικιστική του αρχαιολόγος κ' ό καμιάς του εργολάβου οργανώνουν το Άθηναϊκό Έδαφος από τó ένα άκρον ως τó άλλο.

Μετά τά παλιά νοικοκυρόσπιτα τής Πλάκας και τής Βλασσαρούς, τó σπίτι του Καμάρα. Μετά τó ιστορικό όσχημα τού Φρουραρείου, στην όδον Κολοκοτρώνη—δταν ήταν χρόνια και χρόνια τó πρώτο έργοιόό σαλόνι του Δ. Ράλλη— τó όσχημα τού Ξαροκοιλιστείου Πετρούτσι, στό όποιο έδινε τó ραντεβού τής επί 30 χρόνια όλη ή ερωτευμένη Άθηναϊκή νεολαία. Κι' ύστερα άπ' αυτά, τó ιστορικό σπίτι τού μοναδικού, τού άξέχαστου γελοιογράφου, Θέμου Άννίνου, στή διασταύρωσι τών όδων Άμαλίας και Ξενοφώντος.

Στό σπίτι αυτό, ό Θέμος Άννινος είχε γιά μιά μικρά περίοδο—τή γονιμότερη γιά τήν παραγωγική του εργασία— τά γραφεία τού «Άστειος». Κι' άπ' εκεί πέρασαν, ως φίλοι, ως επισκέπται, ως συνεργάται, όλος ό διανοούμενος κόσμος τής εποχής εκείνης.

Τό «Άστις» κατόπιν διέκοψε τήν έκδοσί του, συνεχισαν τó βίο του ως «Νέον Άστις», ύπο τόν Δ. Καλλιμαϊάν.

Άλλ' άν τó παλιόν «Άστις» έσταμάτησε, τó ιστορικό—σπίτι του Θέμου Άννίνου δέν έχασε τίποτε άπ' τήν αναμνηρολογική του αξία γιά τούς παλαιότερους Άθηναίους, πού ως προχτές, περνώντας άπ' εκεί όραματίζοντο τήν ζοηρή κ' επιβλητική φροσιγνώμια τού πνευματώδους εκείνου καλλιτέχνην ιδιοκτήτη του, ό όποίος με τó τρομερό μολύδι του παρέδιδε στήν άθανασία, στήν ειρωνεία και στήν αστυρα πρόσωπα και πρόφητα, με ξεχωριστή θέσι στήν Άθηναϊκή ζωή.

Γιατί ό Θέμος Άννινος έκανε με τήν καρικατούρα του κάτι πάρα πάνω άπ' ό τι έκανε ό Σουρής με τούς στίχους του. Η μορφή του Ζαΐμη με τά—τότε—μακριά μοναστάσια δεμένα κομπο, ως συμβολική παράσταση τού σιωπηλού άνδρός, ή μήτη του Θεοτόκη, ή μήτη του Γουβέλη και ή μήτη του Άποστόλη, ό Σμιάπουλος, κρατώντας στά χέρια μιά σειρά, σάν άλυσίδα, από μηδενικά, φανερόντα τó...περίσσημα τού Προτοπολογισμού, τó μοραπό του Πύλλα, ή ρεμπουτίλια του Γεοργίου Α', τó διοικητικό συμβούλιο τού πρώτου «Συνδέσμου Δημοσιογράφων», όλ' αυτά κ' ένα πλήθος άλλων τέτοιων σκίτσων, στό σπίτι εκείνο έφιλοτεχνήθησαν.

Άπ' εκεί μέσα έξεφρονίζετο ή τρομερή σατυρική γραμμή, όπως άπ' τó γνωστό σπίτι τής όδοσ Πιννακοτιών έξεφρονίζοντο οι στίχοι τού Ρομηού.

***

Γιά τó σκίτσο τών Δημοσιογράφων πού άνέφερα, ύπάρχει και τó έξής ιστορικό άνέκδοτο :

Μιά φορά, στά 1902, δταν πέθανε φημιστός και πένης ό άλλρομόντος πνευματώδης δημοσιογράφος Κ. Ρίσθης στό Ξενοδοχείο τó «Στέμιας» και ό νεκρός του μετεφέρθη στό Μοναστηράκι, τó διοικητικό συμβούλιο τού τότε μόλις συσταθέντος «Συνδέσμου Δημοσιογράφων» έκαμε μιά βιαστική τουρνέ σέ διαφόρους γνωστούς Άθηναίους πρós συλλογήν εράνων γιά τήν κηδεία του συναδέλφου.

Η έπιτροπή εκείνη, ή όποια άπετελείτο από τούς Δ. Δημερ, Δ. Βρατσάνου, Ζαχ. Παπαντωνίου, Θ. Καλογερίων, Γ. Παταξιόάννου και Γ. Μαργαρίτοπουλον, έπήγε και στό σπίτι τού Θέμου Άννίνου, στή διασταύρωσι τών όδων Άμαλίας και Ξενοφώντος, γιά νά του ζήτηση τόν όβολόν του.

Τόν βρήσαν μπρός στό γραφείο του καθισμένο κ' εργαζόμενο.

—Καθήστε, τούς ειπε ό Θέμος, και έξακολούθησε νά Ξωγραφίζη. Κάποτε—κάποτε τούς έρχινε και καμιά ματιά, τούς ρωτούσε γιά τó θάνατο τού Ρίσθη, γιά τήν ίδρυσή του πρώτου εκείνου δημοσιογραφικού Σωματείου και μετά έσκυβε πάλι και Ξανασκιστούριζε.

Πέρασαν έτσι αρκετά λεπτά, ώσπου Ξαφανα ό Θέμος γύρισε και τούς ειπε σοβαρά—σοβαρά :

—Κύριοι, αυτή είνε ή προσφορά μου

Ο Θ. Δηληγιάννης. (Γελοιογραφία τού Θ. Άννίνου).—στών Έξονο...

Και τούς έδωσε τó χαρτί, σπό όποιο είχε σκαρώσει τά σκίτσα τούς.

Η έπιτροπή, ή όποια άπεθαναιζετο στό σκίτσο εκείνο, εύχαρίστησε μόν τόν Άννίνο, αλλά δέν άποφάσισε και νά φύγη. Κοινοστεζόντουσαν.

Έπί τέλους, κάποιος άπ' τήν παρέα, διεφηνεμένον και τή γνώμη τών άλλων, ειπε με ύφος μελοδραματικό :

—Κύριο Άννινε, έχομμε άπόλυτη ανάγκη χρημάτων και έπειδή ή φάτση μας δέν έχουν άξια άποροσένου, ζήτω κ' άν είχαν φιλοτεχνήσει άπ' τόν Γκρέκο ή τó Ρέμπραντ, λαμβάνομμε τήν τιμή νά σάς παρακαλέσομμε, όπως τού άριστουργήματος τούτου γίνετε άγοραστής... ύμεις ό ίδιος έδώ επί τούτου!..

Γιά νά τούς ξεφορτωθή τότε, ό Θέμος τούς έδωσε μερικά ψλλά, τούς έχάρισε και τó σκίτσο κ' έτιν έξώφλησε με τόν πρώτο Σύνδεσμο Δημοσιογράφων, ό όποίος Ξεσηνήθηκε άπ' τόν θάνατο τού Ρίσθη.

***

Τό σπίτι τού Θέμου Άννίνου κατá τó 1920 έγινε έργοιόό κέντρο τού άειμήστου Γούναρη. Τó ιδιαίτερο γραφείο τού Γούναρη, ήταν άκριβώς τó γραφείο τού Θέμου. Σ' ένα δέ άπ' τά γραφεία πού εργαζόντουσαν πάλαι ποτέ οι συντάκτες και συνεργάτες τού «Άστειος»—ό Μιλάτης Άννινος (συνιδρυτής τού σατυρικού «Άστειος»), ό Γ. Παρασκευάπουλος, ό Μητσάκης, ό Ταγκάπουλος, ό Καλλιμαϊάνος—είχε εγκαταστήσει... κομψείο γιά τούς φίλους τού κόμματος ό κ. Πρόεδρος τών Προέδρων.

Αίγα χρόνια μετά, τó σπίτι αυτό του Θέμου έγινε «Μέγαρον ένθέσεων». Έγκατεστάθη σ' αυτό ή τόσο πολύ φημισθείσα πρώτη «Γνωλερί Στρατηγόπουλου», στήν όποια άναρτήθηκαν πρós πώληση και θαυμασμόν όλα τά έργα τών... Τιντορέττον και τών Ραφαήλων τών Άθηνών, τής μεταπολεμικής εποχής.

Όταν ό Στρατηγόπουλος μετέφερε τήν Γνωλερί του στήν όδον Φιλελλήνων, τότε και ή πολιταθής οίκια Άννίνου μετεβλήθη σέ... ταβέρνα, με τόν μοντέρνο τίλο «Ταβέρνα ή Παλιά Άθήνα». Κι' έτοι, εκεί όπου άλλοτε—και στήν παλιά εποχή τής δόξης κ' άργότερα—ήσαν άνηρτημένα στους τοίχους Ξωγραφικά έργα, νατάρ μόρτ, άνθη και φρούτα κάθε εποχής, λαγοί, με πετραχίλια, κνήγια, έλλάρα και ψάρια και λίμνες και θάλασσες, κατόπιν, με τήν ταβερνοποίηση τού οίκηματος, άνηρτητόν τά ίδια πράγματα, αλλά νατάρ βιβάντ. Συναγρίδες, άρνάκια, τής όρας σκαμμένα, λαγοί φέροντες σπό στόμα δάρνη και γαριφαλά, γαλόπουλα και καμιά φορά και φασανοί, όλα εκ τού φουκόου.

Η ταβέρνα αυτή, ή όποια δέν είχε βέβαια καμιά σχέση ούτε με τήν παλιά, ούτε με τή νέα Άθήνα, έγινε γιά μιά διετία τρομερό κοσμικό, κοινωνικοφιλοσοφικό κέντρο. Και είχε μεγάλη πελατεία από σκόμπ, από «διανοούμενους» και από ήλιθιους.

Ευτυχώς πού επενέβη τότε ό καμιάς τού εργολάβου και κατεδάφισε τó ιστορικό αυτό σπίτι, σφόντάζε τó έτσι, ποιές Ξερεσι, από πόσες και ποιές άμαρτίες, τίς όποιες τού έπεφύλασσε ή σκληρή Μοίρα.

Αίονια του ή μνήμη!..

Δ. ΛΑΜΠΙΚΗΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΕΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ένας άντρας μπορεί νά μνη καταλάβη τόν έρωτα πού μιά γυναίκα τρέφει γ' αυτόν. Η γυναίκα όμως ποτέ.

Β ο λ τ α ι ρ ο ς

Η γυναίκες, όπως κ' ή μικρές πεταλουδίτσες, πλάνονται με τή λάμψη.

Α λ φ ό ν ο ς Κ ά ρ

Η καρδιά τής γυναίκας μοιάζει με τó χιόνι, πού άμα πατηθή λιγάκι μεταβάλλεται σέ βούρο.

Α ί μ ι λ ι ο ς Ζ ο λ ά

Τό γοητευτικότερο πράγμα πού τραβάει άκατανίκητα τή γυναίκα, είνε τó μυστήριο.

Β ο α τ ο υ ρ

Ο Χ. Τριμυκτης. (Γελοιογραφία τού Θ. Άννίνου).